

Sözcükte Anlam - 3 (Sözcükler Arası Anlam İlişkileri)

1. I. Kara gözüne meftun olduğum güzel, kara günümde yalnız bırakan güzel.
II. Şanlı yiğitler bindiler kır atlarına / Vur dediler, kır dediler düşmanı.
III. Yüce dağlardan aşırıdım sana boya, güzelliğin örtmek için yüzünü karaya boya.
IV. Ak saçlarımı değirmenden almadım / Alnımın akıyla yaşadım ömrümce.
V. Kar değil tipidir, fırtınadır, borandır / İnsan kandırmakla elde edilen kâr değildir.

Numaralanmış cümlelerin hangisindeki altı çizili sözcükler eş seslidir?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

2. Hayat zor, demişti Engin. Kolay olan ne vardı ki... İki ayağını bir pabuca sokmaktan, kiralardan, ev eşyalarından, fakirlikten, zenginlikten bahseder olmuştu. Önünde, elinde filesi ile omuzları çökük bir emekli memur yürüyordu. Evlerden çocuk sesleri geliyordu. Bir mutfak penceresinden saçlarını başının üzerine toplamış bir kadının yüzü görünüyordu. Balık kokuları, kabak kızartmaları... Bir çocuk yoğurt götürüyordu.

Bu parçada aşağıdakilerden hangisi yoktur?

- A) Yansıma sözcük
B) Sesteş sözcük
C) Somut sözcükler
D) Nitel anlamlı sözcük
E) Karşıt anlamlı sözcükler

3. Aşağıdaki atasözlerinin hangisinde karşıt sözcükler bir arada kullanılmıştır?

- A) Bugünün işini yarına bırakma.
B) Gök gürlemeden yağmur yağmaz.
C) Dost başa, düşman ayağa bakar.
D) Denizdeki balığın pazarlığı olmaz.
E) Yüksek dağın başı dumanlı olur.

4. Bana göre yanlış olan bir şey vardır ki o da insanın düşüncelerinde sabit (durağan) kalamayacağı. Öyle bir an I II
(zaman) gelir ki insan zıt olan düşünceyi savunabilir. Bireyi “Neden böyle düşünüyor?” diye sorgulamak yerine, onu o düşünceye iten (götüren) sebebi bulmalıyız. Örneğin “ah- III
lak” denince toplumda belirli yargılar (hükümler) ön plana çı- IV
kar. O zaman niye ön yargıyla yaklaşıp kendimizle ilgilenme yerine (adına) başkalarının özel hayatına karışıyoruz. V

Bu parçadaki numaralanmış sözcüklerden hangisi, yanında ayrıca içinde verilen sözcüğün yerine kullanılamaz?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

5. Karar vermem yaklaşık otuz yılı bulmuş. Çocukken izlediğim o filmi bir kere daha izlemeye karar vermek için cesaretimi topladığım o gece, kar yağdığını hatırlıyorum. Boğaziçi’nde çatılar bembeyaz, Çengelköy kartpostal olmuştu. Manzaranın güzelliği, korktuğumun başıma gelmesini engelleyemedi. Geçen otuz yılda çok şey değişmesine rağmen sonuç değişmedi: Film izledikten sonra yine depresyona ve yatağa girdim. Yataktan çıkmak için iyi bir sebebim yoktu. Herkes ve her şey bekleyebilirdi. Ancak çok güzel şeyler, insanda geç kalmışlık, yıllarını beyhude yere harcamış duygusunu uyandırabilirdi.

Aşağıdakilerden hangisi, bu parçadaki altı çizili sözcüklerden herhangi birinin yerine kullanılamaz?

- A) karşın B) kullanılmak
C) boşa sarf etmek D) anımsamak
E) aşağı yukarı

Sözcükte Anlam - 3 (Sözcükler Arası Anlam İlişkileri)

6. Eleştirmen eserin gerçek değerini, güçlü ve zayıf yönlerini I
(taraflarını), özünü ve önemini belirtir; yeni eserler için sanatçılara kılavuzluk (rehberlik) eder. Hem sanatçıya hem de II
okuyucuya karşı sorumluluğu (sempatisi) olan eleştirmen, III
aynı zamanda okuyucu ile sanatçıyı birbirine yaklaştırır. Bir şiirin eleştirisini yapan kişi şair olmayabilir ama bu türün bütün özelliklerini çok iyi bilmeli, başka örneklerle karşılaştırarak (kıyaslayarak) şiirin gerçek değerini belir- IV
taraf tutmadan (nesnel), peşin hükümlerde bulunmadan V
leyebilmelidir.
Bu parçadaki numaralanmış sözcüklerin hangisi, araç içinde verilen açıklamasıyla anlamca uyuşmamaktadır?
A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

7. I. Yakın arkadaşlarım eve gelerek bana sürpriz yaptılar.
II. En yakınlarını bile azarlamaktan çekinmezdi.
III. Kalbimin yakınında olursan huzurlu yaşarım.
IV. Evimin, yeni başladığım işe yakın olması çok iyi.
V. Yakın akrabalarımın biri geçen gün vefat etti.
“Yakın” sözcüğü yukarıdaki cümlelerin hangisinde nitel anlamda kullanılmamıştır?
A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

8. (I) Dünyanın en kalabalık şehirlerinden biri olan Tokyo’yu keşfetmek sanılanın aksine hiç zor değil. (II) Her yerde İngilizce bilgilere ulaşmak mümkün olmasa da Japonların yardımseverliği ve yakınlığı sayesinde günlük hayata kolayca alışılıyor. (III) İlginç gelenekleri ve günlük yaşamda karşılaşılan detaylarıyla Japonya şu ana kadar gördüğüm hiçbir ülkeye benzemiyor. (IV) Buranın görülmesi gereken yerler listesinde üst sıralarda olduğuna inanıyorum. (V) Uzun süredir hayalini kurduğum bir ülkeydi Japonya, epeydir burada olmama rağmen bu ilginç ülkeye doymadım.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin hangisinde altı çizili sözcükler yakın anlamlıdır?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

9. I. Beyaz gömleli adam bu işten alınının aklıyla çıkmıştı işte.
II. Arabayı satmamak için neden inat ettiğini anlamadık bir türlü.
III. Parayla ilgili konularda ona itimat etmek istiyorduk.
IV. İsteddiğimiz fiyatı vermemek için ayak direyip duruyorduk.
V. İnsanlara güven verme konusunda pek de başarılı değildi.

Numaralanmış cümlelerdeki altı çizili sözler anlamca ikiye eşleştirildiğinde hangisi dışta kalır?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

10. Aşağıdaki cümlelerden hangisi araç içinde verilen kavramı içermemektedir?

- A) Diğerleriyle aynı konuyu işlese bile kendine has anlatımıyla onlardan ayrılır. (özgünlük)
B) Mesnevi’deki sözlerden bugün bile faydalanmaktayız. (kalıcılık)
C) Onun yeteneği az sözle çok şey anlatmasından gelir. (özellik)
D) Yazarın anlatımında gereksiz bir tane bile sözcük bulamazsınız. (duruluk)
E) Seyahat ettiğim ülkelerin hemen hepsinde yazarımızı ve eserlerini biliyorlar. (evrensellik)

11. “Büyük” sözcüğü aşağıdaki cümlelerin hangisinde nitel anlamda kullanılmıştır?

- A) Bugün içimde büyük bir sıkıntı var.
B) Nesrin, elinde mumla sofanın büyük avizesini yakıyordu.
C) Halil, büyük odadaki eşyalarını salona taşıdı.
D) Yaşça daha büyük olan çocuk elindeki sopayı sakladı.
E) Bahçedeki büyük ağacın meyveleri henüz olgunlaşmamıştı.

12. Aşağıdaki altı çizili sözcüklerden hangisinin sesteki yoktur?

- A) Kır hayatı beni cezbediyor.
B) Bir bardak çay istiyorum.
C) Bu dil keşke bende olsaydı.
D) Çiğ köfte satan yer aradık.
E) Kulağımın zarı zedelenmiş.

